

bülten

TEMMUZ - AĞUSTOS 2008

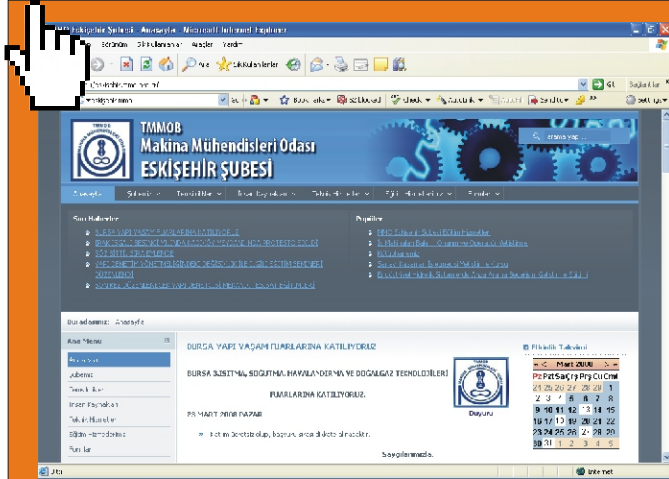
UNUTMADIK...

UNUTTURMAYACAĞIZ...

Odamız Bir Tuş Uzaklığında...

50 yıllık mühendis ve makina
15 yıllık endüstri mühendisliği
11 yıllık tesisat mühendisliği...

...Dergilerinin tümüne web
sitemizden
ulaşabilirsiniz.

eskişehir.mmo.org.tr

ÜYELERİMİZE E-POSTA ADRESİ VERİYORUZ!

Hızlı ve güvenli erişim
uzantılı
e-posta adresi

Üye aidat borcu 2 yıldan az olan üyelerimiz
Ücretsiz... 'mmo.org.tr' uzantılı e-posta
adresinizi almak için...
ŞUBEMİZE başvurunuz!

Makina Mühendisleri Odası Şubelerine Daha
Hızlı Ulaşmak İçin
Türkiye'nin Her Yerinden Tek Bir Numara
Çevirmeniz Yeterli.

444 8 666
444 T MMO

No'lu telefonu çevirin en yakın Makine
Mühendisleri Odası Şubesi karşınızda olacaktır.
Cep telefonu ile arayan üyelerimiz bağlı
bulunduğu şubenin alan kodunu yazmalıdırlar.

İçindekiler

SUNUŞ		2
MESLEKİ EĞİTİMLERİMİZ DEVAM EDİYOR		3
TÜRKİYE HAZIRLIKSIZ OLDUĞU YENİ BİR DEPREMİ BEKLİYOR		4
ESKİŞEHİR 2 TEMMUZ'DA GERİCİLİĞE ve FAŞİZME KARŞI YÜRÜDÜ		5
AŞANSÖR SEMPOZYUMU 2008 İZMİR' DE GERÇEKLEŞTİRİLDİ		6
ÇEVRE KOMİSYONUNDAN	<i>Çevrenin Korunması ve Tasarruf</i>	9
MAKALE / 2. Bölüm	<i>"KYOTO PROTOKOLÜ IŞIĞINDA HAVACILIK, ÇEVRE ETKİLERİ ve ÖNLEMLER "</i>	10
MÜHENDİSLİK-MİMARLIK VE TMMOB'DE TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ ÜZERİNE		14
TMMOB'DAN		18
MMO'DAN		23
Şubemizin Basın Açıklamaları		30
Tv'den		31
ÖYKÜ / 2. Bölüm	<i>23 İNANÇLI İNSANIN, 129 GÜNLÜK SERÜVENİ SONUCU 1961'DE DOĞAN VE HALA DİRENEN BİR OTOMOBİL: ADI DEVRİM</i>	34
Aydın Engin		
Bizden Biri	38	
		
NAİLE ULUAKAY		
Sanat	<i>Rahmi EMEÇ</i>	39
Bizim Köşe		41
Karikatür	<i>HİKMET CERRAH</i>	44

bülten

tmmob
makina mühendisleri odası
eskisehir şubesi'nin bültenidir.
yerel süreli yayın

Sayı : 90 TEMMUZ - AĞUSTOS 2008

MMO Eskişehir Şubesi Adına

Sahibi : R. Erhan KUTLU

Yönetim Kurulu :

R. Erhan KUTLU (Başkan), Tayyar

ÇAYDERE (Başkan Vekili), M. Simavi

BAKIR(Sekreter), İbrahim ÖZÇAKIR

(Sayman), Suat BALCI (Üye),

Oğuz KEPEZ (Üye),

Nergis UYGUN BaŞ (Üye)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü :

M. Simavi BAKIR

Yayına Hazırlayanlar :

M. Haydar TİFTİKÇİ, Suat BALCI, Ferhat GÜL

Taner CİVELEK, K. Levent GÜLER,

Marife Elçin YONTUNÇ

Yönetim Yeri : MMO Eskişehir

Hoşnudiye Mh. K. Mahmut Pehlivan Cd.

Altın Sk. No: 1 Kat : 3 ESKİŞEHİR

Tel : 0.222 230 93 60

Faks : 0.222 231 38 54

e-posta : eskisehir@mno.org.tr

http://eskisehir.mno.org.tr

Tasarım ve Baskı

KUŞAK OFSET MATBAACILIK

Büro :

M. Kemalpaşa Mh. Değirmen Sk.

Tozman Çarşısı No: 8

TEPEBAŞI-ESKİŞEHİR

Tel & Faks : 0.222 220 92 75

Matbaa :

Matbaacılar Sitesi Alpu Yolu Kavşağı No : 24

ODUNPAZARI-ESKİŞEHİR

Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No:

Kuşak Ofset Matbaacılık 10402

Baskı Adeti :2000

Baskı Tarihi : 25.09.2008

Bülten TMMOB Makina Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi üyelerine ve Osmangazi Üniv. Müh. Mim. Fakültesi Makina ve Endüstri Mühendisliği son sınıf öğrencilerine bedelsiz olarak gönderilir. Gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmamasına TMMOB Makina Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi Yönetim Kurulu karar verir. Yayınlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına, ilan ve reklamlardaki sorumluluk ilanı veren kişi ve/veya kuruluşa aittir. Bülten gönderilen çeviri yazıların kaynağı mutlake belirtilir. Gönderilen yazılar yazarlarına geri verilmez.

Afyon İl Temsilciliği :

Afyon Belediye Çarşısı Bağımsız A Blok Kat : 4

Tel & Faks : 0.272 215 91 70

Bilecik İl Temsilciliği :

Cumhuriyet Mh. Ali Rıza ÖZBAY Cd. No : 32 / C

Tel & Faks : 0.228 212 68 18

Kütahya İl Temsilciliği :

Ali Paşa Mh. Uygun Sk. Gözde Apt. Kat :1 Daire : 1

Tel & Faks : 0.274 224 09 38

Sunuş

Merhaba,

Bültenimizin bu sayısını hazırlarken, ülke ve Dünya gündemi yine oldukça hareketliydi.

Adına “enerji savaşları” dediğimiz, emperyalist sistemin merkezinde yer alan ülkelerin özel olarak Ortadoğu-Kafkaslar bölgesinde, genel olarak tüm Dünyada enerji kaynaklarını kontrol altına alma, pazar ve etki alanlarını genişletme kavgası yeni savaş bölgeleri yaratarak tüm şiddetiyle Dünya halklarına zarar vermeye devam ediyor. Üstelik çıkardıkları savaşları kendi aralarında değil, sömürü ağı içinde, denetimleri altındaki ülkeleri kullanarak yapıyorlar. Bölgemizdeki enerji kaynaklarını denetimi altında tutmak isteyen ABD, Afganistan ve Irak'ı cehenneme çeviren işgallerinin yanı sıra, Eski Sovyet Cumhuriyetlerinde bizzat müdahil olduğu “Kadife Devrim”lerle kendine yakın, işbirlikçi iktidarlar oluşturmaya çalışıyor. Emperyalist sistemin “yeni delikanlısı” Rusya da kontrolü altında tuttuğu zengin enerji kaynaklarının verdiği güçle, bölgede ve Dünyada etki alanını ve pazarlarını büyütme çabasında. Bunun son örneğini ABD'nin bölgedeki yeni “müttefiki” Gürcistan'ın Osetya'ya girmesi ve Rusya'nın sert müdahalesiyle yaşadık. Her savaşta olduğu gibi, zarar gören yine bölge ülkelerin halkları oldu. Türkiye de bu savaşın dışında kalmadı. AKP iktidarı, izlediği ABD ve AB işbirlikçisi politikanın gereğini yaptı ve ABD savaş gemilerinin boğazlardan geçişine izin vererek hepimizi ateşin içine sürükledi.

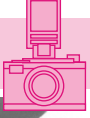
Yaratılan bu istikrarsızlık ortamı ve hep daha fazla kâra şartlanmış “piyasa”nın açgözlülüğü bir yandan petrol, doğalgaz vb. enerji kaynaklarının fiyatlarını hızla tırmandırırken, buna bağlı olarak, yıllardır sürekli olarak dile getirdiğimiz önemli bir sorun etkisini göstermeye başladı: Enerji politikalarında dışa bağımlılık ve elektrik üretiminde ülkemizdeki zengin yenilenebilir enerji kaynakları yerine doğalgaza yönelen, enerjinin üretim, alım ve dağıtımını kamunun denetiminden alıp özelleştirerek yeni rant alanları yaratan piyasacı zihniyet, günlük hayatımıza yeni zamlar olarak yansdı. Doğalgaza ve elektriğe önemli miktarda zamlar geldi. Üstelik bu zamlar otomatige bağlandı, yani bundan sonra da canımızı yakmaya devam edecek. Odamız bu konuyla ilgili bir basın açıklaması yaparak, nedenleri ve alternatif çözüm önerileriyle konuyu bir kez daha kamuoyu gündemine getirdi

Temmuz ayı, on beş yıldır 2 Temmuz 1993 Sivas katliamının acısıyla anılır oldu. Yazar, ozan, aydın 33 değerli insanımızın katledildiği bu gerici saldırının ateşi halâ yüreklerimizi yakarken, bugün geldiğimiz noktanın daha da karanlık olduğunu görüyoruz. Sokaklarda, üniversite kampüslerinde, hayatımızın her alanında demokrat, yurtsever, devrimci aydın insanlarımıza yönelik gerici, yobaz, faşist saldırılar ve provakatif eylemler günlük hayatımızın içine girdi. Bu nedenle hep bir ağızdan barışın dilini haykırmamızın, ülkemizi şiddete, çatışmaya ve ayrılıklara sürükleyen tüm sorunlara, şiddeti tırmandıran politikalara karşı demokratik çözüm yollarında ısrarcı olmamızın, barıştan ve kardeşlikten yana saf tutmamızın önemi çok daha büyük.

17 Ağustos 1999 büyük depreminin üzerinden 9 yıl geçti. Her yıl olduğu gibi, bu yıl da “unutmadık, unutturmayacağız” şiarıyla deprem, yol açtığı ölümler ve nedenleri anlatılmaya, hafızalar canlı tutulmaya çalışıldı. İnşaat Mühendisleri Odası'nın önderliğinde “Depreme Duyarlılık Yürüyüşleri” yapıldı. Ama deprem konusunda da geçmişten bugüne baktığımızda, hiçbir şeyin olumlu yönde değişmediğini, aksine yeni bir depremin yine çok büyük bir faciaya yol açacağını görebiliyoruz. Başta büyük şehirler olmak üzere, hemen her kentimizde benzer manzaralar var : Yeni Dünya Düzeni denen neoliberal, daha fazla kâra endekslı, talancı politikalar yerel yönetimleri de etkisi altına almış durumda. Kentsel dönüşüm adı verilen uygulamalarda kent ve içinde yaşayan insanların ihtiyaçları ve kamusal yarar, güvenlik gibi gereksinimler tümüyle ihmal ediliyor. Ne yazık ki tüm hesaplar elde edilecek büyük rantlar üzerine yapılıyor ve tamamen denetimsiz, plansız, çarpık bir kentleşme anlayışı egemen olmaya devam ediyor.

Sağlıklı, mutlu, başarılı, aydınlık ve güzel günler dileklerimizle, yeniden buluşmak üzere.

Hoşçakalım.

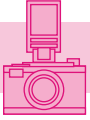

haber

ARAÇLARIN LPG 'YE DÖNÜŞÜMÜ MÜHENDİS YETKİLENDİRME KURSU GERÇEKLEŞTİRİLDİ

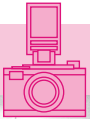
Araçların LPG'ye Dönüşümü Mühendis Yetkilendirme Kursu'nu 30 Haziran - 2 Temmuz 2008 tarihleri arasında Şubemiz Eğitim ve Kültür Merkezinde gerçekleştirilen kurs MİEM eğitimcilerinden Mak. Müh. Şerif ÖZSAKARYA tarafından verilmiştir. Kursa katılan 12 üyemiz kurs sonunda yapılan sınavda başarılı olmuştur.

haber

LPG PİYASASINDA GÖREV YAPAN PERSONELE YÖNELİK EĞİTİMLER DÜZENLENDİ

LPG Piyasasında görev yapan sorumlu müdür, tüp dolum personeli, tüp dağıtım araçlarının şoförleri ve tüp dağıtım personeli, otagaz LPG dolum personeli, pompacılara yönelik eğitimler gerçekleştirildi. Sıvılaştırılmış Petrol Piyasası Eğitim Yönetmeliğine göre eğitim ve belgelendirilmesi zorunlu olan ve uzman üyelerimizin bilgi birikimi ve deneyimlerinin kamu yararı doğrultusunda aktarılmasının hedeflendiği eğitim programlarına 29 kişi katılarak belge aldı.

haber

DOĞALGAZ İÇ TESİSAT MÜHENDİS YETKİLENDİRME KURSU GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Üyelerimizden gelen talepler doğrultusunda 11 - 14 Temmuz 2008 tarihlerinde düzenlenen Doğalgaz İç Tesisat Mühendis Yetkilendirme Kursu'nu Şubemiz Eğitim Kültür Merkezi'nde gerçekleştirdik.

Hakan YAVUZ'un eğitmen olarak katıldığı kursa 22 üyemiz katıldı ve kurs sonunda yapılan sınavlarda başarılı olanlar Doğalgaz İç Tesisat Mühendis Yetki Belgesi almaya hak kazandılar.

TÜRKİYE HAZIRLIKSIZ OLDUĞU YENİ BİR DEPREMİ BEKLİYOR

- 1999 depremlerinden bu yana geçen zaman diliminde önlemlerle ilgili köklü, kalıcı değişiklikler gerçekleştirilmemiş, güçlendirme çalışmaları yetersiz kalmış, ihtiyaç duyulan mevzuat düzenlemeleri yapılmamıştır.
- Deprem, ülkemizin önemli ve yakıcı sorunudur ancak bu gerçeklik siyasi iktidar tarafından yok sayılmaktadır.
- Hükümet programında ve Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda deprem ve deprem önlemlerinin olmamasını anlamak ve kabullenmek mümkün değildir.
- Yapı Denetim, İmar, Belediyeler, Afet, Doğal Afet Sigortası, Mühendislik, Mimarlık yasaları acilen değişmelidir.

99 depreminin 9. yılındayız

17 Ağustos 1999 Marmara depreminin üzerinden 9 yıl geçti. Geriye dönüp baktığımızda, bu dramatik ve acı olaydan ne yazık ki yeterince ders alınmamıştır. Binlerce insanımızın ölmesi, ülke ekonomisinin telafisi mümkün olmayacak şekilde tahribata uğraması bile sonucu değiştirmemiş, köklü, kalıcı çözüm noktasında, aradan geçen onca zamana karşın adım atılmamıştır. Ne yazık ki Türkiye kaderine razı bir şekilde yeni bir depremi beklemektedir.

Türkiye gibi topraklarının yüzde 93'ünün aktif deprem kuşağı üzerinde bulunduğu ve nüfusunun yüzde 98'inin deprem riski altında yaşadığı bir ülkede, toplumsal yaşamın bu çerçevede düzenlenmesi, ilgili tüm yasal değişikliklerin bir an önce gerçekleştirilmesi gerekliliğine dikkat çekmek durumunda kalmak bile başlı başına tuhaflığa işaret etmektedir.

Ne yazık ki;

1999 yılında yaşanan depremlerde büyük kayıplara neden olan; kentleşme, planlama ve yapılaşma süreçlerimize ilişkin hiçbir sorunumuz çözümlenmedi...

Evrensel bir hak olan, "sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşama hakkımız" hala ciddiye alınmıyor....

"Dokuzuncu Kalkınma Planı" nda, afete karşı hazırlık ve afet zararlarıyla mücadele konusunda yer verilmemesi dikkat çekicidir. 2007 - 2013 yıllarının temel hedefleri arasında deprem ve depreme karşı alınacak önlemler yoktur.

60. Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin programında deprem ve deprem önlemlerinin olmaması dikkat çekicidir. Hükümet programında kentlerimizi depreme karşı hazır hale getirmek için, kentsel değerleri yabancı sermayeye peşkeş çekmeyi hedefleyen kentsel dönüşüm projesi, depreme karşı alınacak temel önlem olarak görülmektedir. Depreme Hazırlanmak yerine, kentlerimizi yabancı sermayenin kâr dürtüsünün insafına bırakmak çözüm olarak sunulmaktadır.

Türkiye'nin köklü, kalıcı, önleyici ve zararı azaltıcı önlemlere ihtiyacı bulunmaktadır. Eğer bu irade kullanılmaz, kentleşmeye ve yapılaşmaya dair gelişmiş ülkeler düzeyinde yasal düzenleme ve denetim sistemi uygulamaya alınmazsa, ileride yaşayacağımız yıkımın, şimdiye kadar yaşananları aratacağı bilinmelidir.

ESKİŞEHİR 2 TEMMUZ'DA GERİCİLİĞE VE FAŞİZME KARŞI YÜRÜDÜ

15. yılında Sivas'ta katledilen 33 can için Eskişehir'de bir anma etkinliği düzenlendi. İlk etkinlik saat 18:00'da KESK binası önünden başlayıp Hamamyolunda sona eren bir yürüyüşle başladı. TMMOB'ünde yer aldığı yürüyüş sendikalar, meslek odaları, siyasi partiler ve çeşitli demokratik kitle örgütleri destek verdi. Hamamyolu mevkiine gelen grup burada bir basın açıklaması yaptı. Basın açıklamasını T. Harb-İş Sendikası Eskişehir Şubesi Başkanı Hasan Atak yaptı. Atak konuşmasında: "Türkiye tarihine kara bir leke olarak geçen Sivas katliamının üzerinden 15 yıl geçti. Toplumumuzun, insanlarımızın belleklerinde acısını ve tazeliğini hala koruyor. Geçmişte Çorum'da, Maraş'ta yaşanan vahşetlerin bir devamı olarak gerçekleşen Sivas katliamı ülkemizin ve halkımızın umudu ve aydınlık geleceği yazar, sanatçı ve aydınların da içinde bulunduğu 33 insanımızın gerici güçlerce katledilişiyile sonuçlanmıştı. Sivas katliamını; Türkiye'nin aydınlığına, çağdaşlığına, demokrasiye, eşitliğe, özgürlüğe ve bir arada yaşama kültürüne yapılan bir saldırı olarak görüyoruz. Sivas'ta yakınlarını yitirmiş olanların acılarını bir kez daha paylaşıyoruz" dedi.

İkinci etkinlik ise saat 19:30'da Eskişehir Halkevi ve Gültepe Halkevi tarafından düzenlendi. Gültepe Mahallesi Özcan Sokak'ta yapılan ve bu yıl dördüncüsü gerçekleştirilen etkinlik Gültepe Halkevi Şube Başkanı Gülşah ÖZTÜRK tarafından yapılan konuşmayla başladı. Öztürk konuşmasında; "AKP attığı her adımda toplumu gericileştirmeye çalışıyor, mevzu kapatma davası olunca ise demokrasi havarisi kesiliyor. AKP, Alevi toplumuna dönük yalan söylemekten başka hiçbir şey yapmamıştır. 2 Temmuz katliamı gibi nice katliamların sorumlularından ise hala hesap sorulmamıştır. Katliamlara, gericiliğe ve faşizme karşı tek güç "Halk Gücü"dür. Sivas'ta yaşanan bu katliamı unutmayacağız, unutturmayacağız." dedi. Daha sonra Deniz Günel Sivas şehitleri için bir şiir okudu. Mahalle sakinlerinden Eyüp Amca ise Sivas şehitleri için kendi yazmış olduğu deyişi sözlü olarak okudu. Ardından Halkevleri tiyatro grubu bir gösteri sergiledi. Etkinliğe hep bir ağızdan söylenen türkülerle devam edildi. Sivas katliamının konu edildiği slayt gösterisinin ardından etkinlik sona erdi.

Eyüp amcamızın etkinlikte okuduğu deyiş:

Bana sitem etme ey yalan dünya
Muhammed'in dişini kıran ben miyim
Şükredip Allah'a sabır diledim
Ali'ye hançeri vuran ben miyim

Muhammed'i sevdim geri dönmedim
Şah İmam Hasan'a zehir vermedim
Kerbela çölünde cana kıymadım
Şah Hüseyin'in başını kesen ben miyim

Münkir zalim gibi yola gitmedim
Ehl-i beyt sevdik sitem etmedim
Çaldıranda mazlum kanı dökmedim
Pir Sultan'ı asan softa ben miyim

Kalbim kan ağlar gözlerim yaşta
Ankara Erzurum üçyüz Maraş'ta
Vahşiler kudurmuş kanlı Sivas'ta
Otuz yedi ozanları Madımak'ta yakan ben miyim

Uslu fakir ağlar, ağlar Fatma ana
Emevi hanesi dönsün virane
Muhammed ümmeti kıyar mı cana
Kerbela'da Ehl_i beyt soyuna kıyanlar ben miyim?

ASANSÖR SEMPOZYUMU 2008 İZMİR 'DE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası ve Makina Mühendisleri Odası tarafından İzmir'de düzenlenen "Asansör Sempozyumu 2008" 23-25 Mayıs 2008 tarihleri arasında İzmir Kültür park Fuar alanında gerçekleştirilmiştir.

Sempozyum 15 kurum ve kuruluş tarafından desteklenmiştir. Sempozyum boyunca 10 oturumda 34 bildiri, 3 poster bildiri sunumu, 1 panel, 2 çalıştay, 1 seminer yapılmış, ilköğretim çağındaki çocukların bilinçlendirilmesi amacıyla "asansör ve yürüyen merdivenlerin güvenli kullanımı" konusunda eğitim çalışması gerçekleştirilmiştir. Sempozyumda gençlerin bilgi birikimlerinin geliştirilmesi, sanatçı ruhla-

rının açığa çıkarılması amacı ile "Asansör ve Yürüyen Merdivenlerin Güvenli Kullanımı" liselerarası poster yarışması düzenlenmiş, dereceye giren posterler 3 gün boyunca sergilenmiştir. Sempozyumun üçüncü günü poster yarışmasında dereceye giren öğrencilere ödülleri verilmiştir. Oturumlarda asansör alanında bilimsel, teknik ve AR-GE kapsamında sektörel ve akademik çalışmaların yanı sıra mevzuat, eğitim ve uygulamaya ilişkin özgün bilgi ve deneyimlerin paylaşıldığı ortamlar yaratılmıştır.

Sempozyum kapsamında düzenlenen "Ülkemizde Asansörlerin Geleceği" başlıklı panelde; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Makina Mühendisleri Odası, Elektrik Mühendisleri Odası ve Türkiye Asansör Platformu temsilcilerinin katılımıyla konu mevzuat, belgelendirme, denetim, gözetim, hukuk ve uygulamalar açısından ayrıntılı olarak tartışılmış, görüş ve öneriler üretilerek paylaşılmıştır. Sempozyum sonucunda aşağıdaki konuların kamuoyuna sunulması karar altına alınmıştır.

SONUÇ BİLDİRGESİ

- Ülkemizde İmar Kanunu ve Tıp İmar Yönetmeliğinin yanı sıra 15 Büyükşehir Belediyesinin 12 tanesinde de kendi Büyükşehir İmar Yönetmelikleri bulunmaktadır. Tıp İmar Yönetmeliği ve Büyükşehir İmar Yönetmeliklerinin asansör de dahil olmak üzere bir çok teknik konuda farklı düzenlemeleri içerdiği tespiti yapılarak, hazırlıkları süren İmar Kanunu çalışmaları ve bağlı yönetmeliklerinde özellikle teknik konulardaki farklılıkların giderilmesi ve bu konuların ortaklaştırılması gerektiği vurgulanmıştır.
- Günümüzde her alanda olduğu gibi asansör teknolojileri alanında da çok hızlı bir gelişme ve değişim yaşanmaktadır. Bu gelişmelere uyum sağlamak, ürün ve hizmet kalitesini artırmak,

rekabet edebilme gücünü sürekli olarak sağlayabilmek için sektörde bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarına sahip nitelikli insan gücüne gereksinim vardır. Nitelikli insan gücü sağlamak konusunda üniversiteler, ara teknik eleman yetiştiren okullara ve meslek odalarına önemli görevler düşmektedir. Üniversitelerin ilgili bölümlerinde Asansör Teknolojisi seçmeli ders olarak yer almalı, meslek liselerinde ve meslek yüksek okullarında bu alandaki ders sayıları artırılmalıdır.

- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından 13 - 07 2004 tarihinde oluşturulan Asansör Teknik Komitesi tarafından yapılan görevlendirme uyarınca EMO ve MMO'nun birlikte hazırladığı ve Bakanlığın onayına sunduğu "Asansör Tesis, İşletme ve Bakım Yönetmeliği" taslağının değerlendirilerek ivedilikle Asansör mevzuatına yansıtılması gerektiği belirtilmiştir.

- Ülkemiz asansör sektörünün hızla gelişen bir imalat sektörüne dönüştüğü, yapılan imalatların birçoğunun ihraç edilmeye başlandığı, yoğun rekabet ortamında sektörün ihracat yeteneğini sürdürüp geliştirebilmesi için AR-GE çalışmalarına önem vererek teknolojisini geliştirmesinin gerekliliği saptanmıştır. Yerli üretimin ulusal ve uluslararası rekabet ortamında etkinliğinin artırılması için AR-GE ve yüksek üretim teknolojisine yönelik yatırımlara destek verilmesinin devlet politikası olması gerektiği vurgulanmıştır.

- Sektörde finansman, sermaye yetersizliği, düşük verimlilik, kalifiye iş gücü, teknolojik ve endüstriyel birikim ve paylaşım sorunlarına ilişkin kalıcı, köklü çözüm mekanizmalarının işlerliğinin artırılması gereksinimi vardır. Sektörde sahip olunan bilgi ve deney birikiminin uygulamaya ve katma değere dönüştürülmesi için sistem tasarımında ulaşılan seviyenin geliştirilerek yaygın kullanımının sağlanması, yerli malzeme üretim ve kullanımının teşvik edilmesi gerekmektedir.

- AB Teknik Mevzuatının uyumlaştırılması, standartlara uygun üretim ve haksız rekabet koşullarının giderilmesi konularının sektörün ilk gündem maddelerini oluşturmasına karşın mevcut sorunların çözümüne ilişkin etkin koordinasyon zeminlerinin istenilen oranda yaratılamadığı ve/veya değerlendirilemediği saptanmıştır. Bu nedenle öncelikle Bakanlık, Üniversite, TMMOB'ye bağlı Meslek Odaları ve Sektör Derneklerinin sürekli işbirliği ortamının geliştirilmesi gerekmektedir.

- AB Teknik Mevzuatı uyum süreci içerisinde, ulusal mevzuatın uyumlaştırılması çalışmasının ülkemiz asansör sanayisinin koşulları da dikkate alınarak ivedi olarak tamamlanması gerekmektedir.

- Asansör Yönetmeliği uyarınca Makina Mühendisleri Odası ve Elektrik Mühendisleri Odası bazı belediyelerle ortak protokoller yapmıştır. Yapılan yıllık periyodik denetimler sonucunda, mevcut asansörlerde imalat ve montajdan, yetersiz bakım ve işletmeden kaynaklanan olumsuzlukların oranının oldukça yüksek olduğu tespit edilmiştir. Asansörlerin bakımının yetkin firmalarca yapılmasının sağlanması yanı sıra, ilgili kamu kuruluşları ve yerel yönetimler; asansör periyodik kontrollerinin düzenli olarak yaptırılması konusunda daha duyarlı olmalı, denetim süreçlerinde Meslek Odaları ile işbirliğini arttırmalı ve periyodik kontrollere ilişkin idari düzenleme Bakanlık tarafından ivedilikle gerçekleştirilmelidir.

- Meslek Odalarının kuruluş yasalarının verdiği görev çerçevesinde, kamu yararına ve kamu adına sürdürdüğü üretim ve hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi amacıyla, mesleki denetim hizmetlerinin önündeki yerel ve merkezi siyasi iktidarlarca konulan tüm engeller ve sınırlamaların kaldırılması gerektiği ve mesleki denetimin olmazsa olmaz koşulunun "uzmanlık ve belgelendirme" olduğu belirtilmiştir.

- Asansörlerin ilk denetimleri belediyelerce veya valiliklerce yapılarak ruhsat verilmekte, Odalarımız ise ancak yapılan protokoller çerçevesinde ruhsatlandırma süreçlerinde devreye girebilmektedir. Oysa ülkemizde çok sayıda iskansız bina bulunmakta ve bu binaların asansör denetimleri yasal boşluklar nedeniyle yapılamamaktadır. Bu durum, birçok binadaki asansörlerin topraklamasız, emniyetsiz ve fren tertibatı bulunmaksızın çalışması anlamına da gelmektedir. Bu binalara ve denetimsiz asansörlerine yönelik çalışmalar da yapılması gerekmektedir.

- Engelli standartlarına uyum, bir ülkenin çağdaşlığının ve insana verdiği değerin göstergesidir. Engelliler, yaşlılar ve hamileler başta olmak üzere tüm kesimlerin yapılarında, sokaklarında, iş yerlerinde ve asansörlerinde rahatça hareket edebildiği bir ülkede yüksek bir yaşam kalitesine sahip olunabilir. Fiziksel çevrenin engelliler açısından ulaşılabilir ve yaşanabilir kılınması için imar planlarının yapılmasında kentsel, sosyal, teknik altyapı alanlarında ve yapılarda engellilerin sosyal yaşam ile üretime katılmalarını sağlayacak düzenlemeler yapılmalı, var olan standart ve düzenlemelerin uygulanmasında ilgili kurumlar, özellikle belediyeler sorumluluklarını yerine getirmelidir.

- Sektörle ilgili sorunların çözümünde bilginin paylaşılmasına önem verilmeli, sanayi, üniversite, ilgili kamu kuruluşları (Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, TSE, Bayındırlık Bakanlığı) sektör dernekleri ve Meslek Odaları işbirliği içinde çalışmalıdırlar.

- Asansör Yönetmeliğinde, halen kullanılmakta olan asansörlere ilişkin bir yaptırım bulunmamaktadır. Mevcut asansörlerin iyileştirilmesi için Bakanlıkça ilgili yönetmeliklerde buna yönelik bir düzenleme yapılmalıdır.

- Piyasa Denetimi ve Gözetimine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanlığının yönetmeliği 16 Mayıs 2008 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bakanlık başta asansörler olmak üzere sorumluluk alanına giren ürünlere ilişkin piyasa denetim ve gözetim faaliyetlerini yaygınlaştırmalı, uygun olmayan ürünler ve kuruluşlara yaptırımlar uygulamalıdır.

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

DUYURU

Üyelerimizle ilgili
evlilik, doğum,
vefat, terfi,
işyeri değişikliği

haberlerini Odamıza
bildirmenizi bekliyoruz.

ÇEVRE KOMİSYONUNDAN

ÇEVRENİN KORUNMASI VE TASARRUF

Dünyamızın nüfusu arttıkça ve teknoloji ilerledikçe kaynakların tüketimi de artmaktadır. Bu şekilde devam ederse, kimi uzmanlara göre 30-40 yıl, kimi uzmanlara göre 40-50 yıl içinde mevcut enerji kaynaklarının büyük oranda azalacağını ifade ediliyor. Enerji kaynakları azaldıkça, arz talep dengesi nedeniyle fiyatları artmakta dolayısı ile bizim devlete, devletin de dış ülkelere verdiği para git gide yükselmektedir.

Teknolojinin gelişmesi ile birlikte bir tüketim toplumu haline geldik/getirildik. Reklâmlarımızın pek çoğu bile tüketimimizin artmasını sağlayacak nitelikte. Bireyler olarak neler yapabiliriz? Yapılması gereken şey tasarruftur. Kısaca tasarrufun tanımı, kaynakların etkin ve verimli kullanımınıdır. Özveri değil, özen göstermedir. Dikkat etmedir. Nedense toplum olarak, pek çok konuda tasarruf yaparken, belki yetiştiriliş tarzımızdır, konu enerjiye gelince pek önemsemeyiz veya dikkat etmeyiz. Örneğin 3 kişilik bir aile 3+1 kocaman bir evde oturur. Evin 2 banyosu ve ayrıca bir tuvaleti vardır.

Akşam bakarsınız, ışıkların pek çoğu yanmaktadır. Anne yemek yaptığı için mutfak ışığı açıktır (gayet normal), baba oturma odasında gazetesini okumaktadır (gayet normal), çocuk ise odasında oyun oynamaktadır (Bu da gayet normaldir). Salonun ışığı, koridorlar ve yatak odasının ışığının neden açık olduğunun, kış günü yatak odasının penceresinin neden aralık olduğunun ise cevabı yoktur.

Ev ile ilgili verilen örneğe de baktığımızda; elektrik kullanımı ve ısınmanın enerji kaynakları tüketiminin temelini oluşturduğu aşikârdır. Elektrik ve elektrikli ev aletlerinin tasarruflu kullanılması, alırken nelere dikkat etmemiz gerektiği, hem elektronik ortamda gezen postalarda, hem de görsel basında yer almaktadır. Isınmada da tasarrufa yönelik pek çok şey yapılmalıdır. Örneğin bunlar geceleri perdelerin sıkı sıkıya kapatılması, kullanmadığın odanın peteğinin vanasını kısma, ev çok ısındı ise pencereyi açmak yerine peteğin vanasını kısma gibi. Ama olayın en başı vardır.

Burada kendimize sormamız gereken şey, benim bu kadar büyük eve ihtiyacım var mıydı, bu evin ısı yalıtımı var mı, nerelerden ısı kaçağı olabilir? Eğer bunları çözersek evimizde ısınmaya verdiğimiz paranın da % 50 ye yakın oranda azalacağını görürüz. Ayrıca, bu paraların geri dönüş süresi çok kısa olacaktır.

Enerji tasarrufu ile bir başka katkımız daha olacaktır. O da sera gazlarının azaltılmasıdır. Enerji elde ettiğimiz kaynakların tamamına yakın kısmı fosil yakıtların yakılması ile elde edilmektedir ki bu karbondioksit salınımıdır.

Yaklaşık 120 m² gibi orta büyüklükte, yakıt olarak doğalgaz kullanan bir evin yıllık atmosfere saldığı CO₂ miktarı **35093** tondur. (hesaplama ısınma için yılda 5 ay üzerinden günlük 100m³ doğalgaz yakıldığı, banyo ve mutfak için bir yıl boyunca günlük 1,5 m³ doğalgaz tüketildiği ve ayda 200 kWh elektrik harcadığı öngörülmüştür.)

Yapacağımız her bir 100 kWh'lik enerji tasarrufu ile 43 kg, her 100m³ doğalgaz tasarrufu ile 219 kilogram daha az CO₂ üreteceğinizi ve çevreyi korumaya katkınızın olacağını unutmayın.

Biz Makina Mühendisleri Odası olarak tasarrufun bir devlet politikası olması gerektiğine inanıyoruz. Tasarruf yapmaya yönelik çalışmalar devletin önderliğinde sürdürülmeli ve tasarruf özendirilmelidir. Tasarruf bilinci de ilköğretimde hatta anaokulunda başlatılmalıdır. Yine devlet söyledikleri ile değil yaptıkları ile örnek olmalıdır. Sonuç olarak; Millet olarak el ele verelim, tasarruf yapalım, enerji kaynaklarımızın etkin ve verimli kullanımına katkı da bulunalım. **ÇÜNKÜ YAŞANACAK BAŞKA BİR DÜNYA YOK...**

(Hesaplamalar için kaynak: <http://www.carbonfootprint.com>)

MAKALE 2. BÖLÜM

Can EREL

"KYOTO PROTOKOLÜ IŞIĞINDA HAVACILIK, ÇEVRE ETKİLERİ ve ÖNLEMLER "

Bu makalede T.B.M.M A.B. Uyum Komisyonu'nda Türkiye'nin katılmasının uygun bulunduğu benimsenen Kyoto Protokolü çerçevesinde havacılığın çevresel etkileri ve bu etkileri azaltacak önerilerde bulunulacaktır.

T.B.M.M AB Uyum Komisyonu'nda, 11 Aralık 1997 tarihinde Japonya'nın Kyoto kentinde imzalanan, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin Kyoto Protokolü'ne Türkiye'nin katılmasının uygun bulunduğu ilişkin kanun tasarısı, bugün (27 Haziran 2008) benimsenmiştir.

Kyoto Protokolü, küresel ısınma ve iklim değişikliği ile mücadeleye yönelik bir çerçeve olarak, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi içinde imzalanmıştır. Bu Protokolü imzalayan ülkeler, karbondioksit ve sera etkisine neden olan diğer beş gazın salınımını azaltmaya veya bunun yapamıyorlarsa, salınım ticareti yoluyla haklarını arttırmaya söz vermektedirler.

Bu protokol, onaylayan ülkelerin 1990'daki sera gazı salınımlarının yeryüzündeki toplam emisyonun %55'ini bulması ile yürürlüğe girebileceği ön şartını taşımaktadır. Bu nedenle 1997'de imzalanmasına rağmen, protokol 2005'de yürürlüğe girebilmiştir.

Bu protokolü imzalayan ülkeler, sera etkisi yaratan gazların salınımını azaltmaya veya bunu yapamıyorlarsa salınım ticareti (Emissions Trading) yoluyla haklarını arttırma sorumluluğunu da almış olmaktadır. Bu sorumluluk kapsamında; 2008 ile 2012 yılları arasında emisyonlarını 1990 yılına göre %5,2 düşürme, belirlenen seviyeden fazla salım yapacağını anlayan bir şirketin bir şekilde başka yerlerden, oluşan karbon borsası ile " Karbon Kredisi" bulma zorunluluğu mevcuttur.

Dünyada Kyoto Protokolünün yürürlüğe girmesi sonrası havacılık kaynaklı CO₂ emisyonu miktarının protokol kapsamındaki belirlemelerinin üzerinde

kalması, konuyu havacılık ve ilgili endüstrilerin dikkatle incelenmesini gerekli kılmaktadır. Benzer bir değerlendirmenin enerji endüstrisinin benzer teknolojileri kullanan bölümünde de yapılması uygun olacaktır.

HAVACILIK ENDÜSTRİSİ ve ÖNEMİ

Havacılık endüstrisi kullandığı kaynaklar ve etkileri bakımından aynı zamanda iklim değişikliği kaynağı kabul edilerek, aynı zamanda en fazla mercek altında olan endüstrilerden biri olmaktadır.

- Havacılık dünya ekonomisinin büyümesinde hayati bir rol oynamakta, ekonomide küreselleşme ve turizm talebi artışına dayalı olarak bu rol, her geçen gün daha da hayati rol oynamaktadır.
- Turizm sektöründe 2008 yılında 238 milyon insanın (11,9 işten biri) istihdam edilmesi, yılda 5,89 trilyon doları yaratılarak küresel gayrisafı yurtiçi hasılların (GSYİH) %9,9 kısmına ulaşılması ve gelecek yıllarda büyümenin sürmesi beklenmektedir.
- Turizm sektörü ile ilişkileri nedeni ile bu sektöre paralel gelişme gösteren havacılık endüstrisinde, doğrudan ve dolaylı olarak 28 milyon insan istihdam edilmekte ve yılda 1,4 trilyon dolar yaratılmaktadır. Ekonomistler havacılığın küresel GSYİH katkısının %8 seviyesine çıkabileceğini işaret etmektedir.
- Hava taşımacılığında harcanan her 100 dolar ekonomide 325 dolarlık bir faydanın, havacılık endüstrisinde istihdam edilen her 100 kişi diğer endüstrilerde 610 kişilik bir istihdam olanağına kavuşulmasını sağlamaktadır.

Çevresel etkilerin olumsuzluklarına rağmen insanlar uçuşa ihtiyacındadır; uçmayı istemektedir. Sağladığı olanaklar nedeni ile vazgeçilmez olan havacılık endüstrisinde, analitik değerlendirmelerin ışığında mevcut durum tespit edilerek önlemler belirlenmekte, duruma bağlı olarak, bu önlem kalemlerinden oluşan karmaların uygulamaya konulması stratejileri ilgili birlikler oluşturulmaktadır.

Havacılığın Çevresel Etkileri

Hava araçları doğrudan kullandığı doğal kaynaklar yanında, bu kaynakların kullanımlarının sonucunda oluşan su buharı, karbondioksit, azot oksitler gibi sera gazları, bunların karma sonucu olarak radyatif zorlama ve gürültü yaratmaktadır. Ancak havacılık kaynaklı sera gazlarının emisyonunun %80'inin 1500 km. den daha fazla uçuşlar yapan hava araçları nedeni ile oluştuğunun dikkate alınması gereklidir.

Sera Gazları

Güneşten gelen kısa dalga radyasyon, yer yüzeyi tarafından absorbe edilmekte ve yer yüzeyini ısıtmaktadır. Daha sonra uzun dalga, radyasyon olarak geri yansımakta ve atmosfer ısınmaktadır. Atmosferde, su buharı ve karbondioksit vs. gibi sera gazları nedeniyle uzun dalga yansımalarının bir kısmı tutulmakta ve dünya ortalama sıcaklığı +15°C düzeyine gelmektedir.

Atmosferin doğasında olan bir mekanizma olarak sera etkisi gereklidir. Atmosferde sera etkisi olmasaydı, dünya ortalama sıcaklığı -18°C(255 K) olurdu.

Sera gazlarına sahip atıkları nedeni ile fosil yakıt kullanımındaki artış, sera etkisini artırarak dünya sıcaklığını artırmaktadır. Bugün dünyanın ortalama sıcaklığının bu etki ile 0.6°C arttığı tahmin edilmektedir. Bu nedenle, sera etkisi iklim değişikliği ile birlikte anılır olmuştur.

Karbondioksit (CO₂):

Yanma reaksiyonlarında maddeler, içermekte oldukları elementlerin oksitlerini oluştururlar. Bir fosil, (mineral) yakıt olarak ham petrol hidrokarbon içerir ve yanma sonucu gaz halde karbondioksit (CO₂) ve su (H₂O) oluşur. Dolayısıyla içten yanmalı her bir motor CO₂ kaynağıdır.

Ekonomik gelişim senaryoları ile ham petrol ve jet yakıtı fiyatlarına bağlı olarak yapılan istatistikli analizler, 1995 - 2050 yılları arasında CO₂ emisyonu miktarının 3-6 kat artacağını göstermektedir.

Yeryüzü Dostları (Friend of the Earth, FoE) kaynaklarına göre her yıl 600 milyon ton CO₂ gazı yayan uçaklar nedeni ile hava taşımacılığı bugünlerde sera gazı kaynakları arasında en hızlı büyüyen unvanına sahiptir. Bu miktar Afrika kıtası tarafından yılda yayılan CO₂ gazı miktarına eşittir.

Havacılıkta kişi başına ortalama CO₂ gazı emisyonu sıralamasında İngiltere 603 kg, İrlanda 434 kg. ve ABD 275 kg ile ilk üç sırayı paylaşmaktadır. Ancak havacılıkla ilgili yapılan tahminler kısa vadede bu durumun değişeceğini, birkaç yıl içinde tüm insanlık tarihinden uçan insan sayısından daha fazla insanın uçuşla tanışarak gökyüzü ile buluşacağını, bu kitlenin çoğunun da Asya kökenli olacağını göstermektedir.

Biyoyakıtların hidrokarbon bazlı olmalarına rağmen, atmosferik karbondioksitten elde edilmeleri nedeni ile kullanımları sonucu atmosferdeki net karbondioksit miktarını arttırmazlar. Bu nedenle alternatif yakıt çabaları çok önemlidir.

Azot Oksitler (NO_x):

Fosil esaslı yakıt kullanımında yanma sonucu ortaya çıkan ürünlerden biri de NO₂ gazıdır. NO₂ veya azot oksitleri, değişik oranlarda azot ve oksijen içeren ve yüksek oranda reaktif olan gazların jenerik adıdır.

NO_x en birincil kaynağı, yanmanın olduğu motorlu araçlar, elektrik üretim tesisleri, yakıtın kullanıldığı endüstriyel, ticari ve yerleşim bölgeleridir.

Hava endüstrisi de sayısı hızla artan araçları ve bu araçların yüksek irtifalara çalışarak yayılma ve serpintiye ilave etkisi nedeni ile önemli NO_x kaynağıdır.

Pek çok azot oksit türü, renksiz ve kokusuz olsa da, en çok bilinen çevre kirleticilerinden azot dioksit, özellikle sanayi yoğun yerleşim bölgeleri üzerinde, kırmızımsı kahverengi renkte görülür.

Azot oksitleri sera gazları olarak sahip oldukları etki yanında, gaz konsantrasyonu ve temas süresine bağlı olarak, insan sağlığı etkileri koku algılama sıkıntısı, solunum yolu direnci ve akciğer difüzyon kapasitesi azalması, akciğer fonksiyonlarında değişime sebep olur. Girdiği reaksiyonlarla sebep olduğu asit yağmurlarına ve bir sera gazı olarak, küresel ısınmanın artmasına da neden olurlar..

Su Buharı ve Radyatif Zorlama:

Hidrokarbon içeren yakıtın yanması sonucu ortaya çıkan diğer bir ürün de gaz halindeki sudur.

Uçak rotasında yanma sonucu eksozdan çıkan su buharı, yoğunlaşarak beyaz izler olarak görülen yapıyı oluşturur; bunlar “su buharı izi” veya “contrail” olarak adlandırılır.

Buz kristalleri halinde bulunan su buharı, sera gazları ve partiküllere de sahip contrailler troposferin üst katmanlarında yalıtım kabiliyeti yüksek bir bulut örtüsü katmanı oluşturur.

Bu bulut katmanı, yapısı ve özellikleri nedeni ile yeryüzünden yansıyan uzun dalga boylu radyasyonu bloke edici etkisi ile güneşten yayılan kısa dalga boylu radyasyon geçişi miktarına izafi bir fazlalık kazandırır. Bu durum, radyatif zorlama olarak adlandırılır.

Birleşmiş Milletler Örgütü'nün Uluslararası İklim Değişikliği Panel'i (IPCC), günümüz şartlarında contrailler nedeni ile uçak kaynaklı emisyonların ısınma etkisinin sadece CO_2 gazı kaynaklı etkilerinin (radyatif zorlama indexi)1,9 katı olduğu belirlenmiştir.

Artan jet uçağı trafiğı nedeni ile radyatif zorlama, bir iklim değişimi tehdidi haline gelmiştir.

Gürültü:

Kyoto Protokolü kapsamında olmamasına rağmen, etki alanının çevre olması bakımından, gürültünün de dikkate alınması gereklidir.

Hava araçlarında gürültünün değişik kaynakları mevcuttur:

- Aerodinamik kaynaklı gürültü, hava akışı ile hava aracının ve aerodinamik yüzeylerinin geometrisi, hava akışı ile temas halindeki yüzeylerin deseni ile oluşur. Hava akımındaki ayrılma ve kopmalar, bu türün en önemli sebebidir.
- Mekanik kaynaklı gürültü, daha çok dönme ve kayma hareketi ile sistem elemanları arasındaki sürtünmeler nedeni ile oluşur.
- Diğer kaynaklara sahip gürültülerin başında da basınçlandırma ve hava kaçaklarının yarattıkları gelmektedir.

Hava araçlarının doğrudan veya dolaylı yarattığı gürültünün, insanlar, yabani ve evcil hayvanlar ve diğer çevre varlıkları üzerinde olumsuz etkileri mevcuttur. İnsanlara yönelik etkiler arasında işitme kayıpları, yüksek tansiyon, başgışıklık sisteminde aksaklıklar, nörodermatit (cilt döküntüleri), astım gibi stres artışına bağlı rahatsızlıklar sayılabilir. Bu etki gürültü yaratan havacılık faaliyetlerine yakınlık ile artış gösterebilir.

ÖNLEMLER

İnsanlık adına ve doğrudan /dolaylı maliyetlerinin minimize edilmesi açısından havacılığın çevre etkilerinin azaltılması konusunda ilk akla gelenler;

- Yönetmel olarak;
 - ▲ Uygulanabilir havacılık çevre etkileri ve önlemleri konusunda planlama ve standartların oluşturulması,
 - ▲ Çevreyi koruma maliyetlerinin genele yayılması yerine, etkiyi yaratana yansıtılmasına dayalı, kendinden denetim sistemleri oluşturulması,
 - ▲ Verimlilik çalışmalarının teşvik edilmesi,